Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ
про результати відвідування відділення поліції № 1 Кам’янського районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Дніпропетровській області
16.10.2025

м. Київ, 2025

І. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19[1], 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 16.10.2025 групою НПМ здійснено відвідування відділення поліції № 1 Кам'янського районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Дніпропетровській області (далі – відділення поліції, ВП № 1).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Коноплястий Сергій Миколайович – заступник начальника відділу інспектування об'єктів контролю в правоохоронних, судових органах та військових формувань Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Куцопатрий Дмитро Сергійович – головний спеціаліст відділу інспектування об'єктів контролю в правоохоронних, судових органах та військових формувань Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Крупій Оксана Володимирівна – представник громадської організації.

Відділення поліції є структурним підрозділом Кам'янського районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Дніпропетровській області (далі – Кам'янське районне управління, РУП) та розташоване за адресою: Дніпропетровська обл., м. Кам'янське, вул. Харківська, 59 (фото 1).

Керівництво: Ільницький Михайло Миколайович – начальник відділення поліції.

Відвідування відбулося у присутності Богдана Олександра Миколайовича – начальника відділу організації діяльності ізоляторів тимчасового тримання та моніторингу дій із затриманими Головного управління Національної поліції в Дніпропетровській області.

Штатна чисельність працівників відділення поліції складає 99 посад, із яких, станом на 16.10.2025, некомплект складає 14 посад.

Протягом 2025 року співробітники відділення поліції затримали 33 особи в межах кримінального процесуального законодавства та 7 осіб за вчинення адміністративних правопорушень.

У відділенні поліції наявні дві кімнати для затриманих, які, згідно з Актом комісійного обстеження від 11.11.2021, затвердженим начальником Кам'янського районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Дніпропетровській області, визнані придатними для утримання 4 осіб (фото 2-6).

На території обслуговування Кам'янського районного управління кімнати для затриманих функціонують лише у ВП № 1. У зв'язку з чим, у зазначених кімнатах розміщуються затримані не лише працівниками відділення поліції, а й іншими структурними підрозділами РУП.

З початку 2025 року, станом на дату відвідування, у кімнатах для затриманих відділення поліції утримувалось 44 особи.

Попередні зауваження.

Відвідування відділення поліції групою НПМ здійснювалось вперше.

ІІ. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на захист від катування або нелюдського чи такого, що принижує гідність, поводження або покарання (стаття 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, частина 1 статті 28 Конституції України).

1. Вибірковим аналізом документації встановлено, що упродовж 2025 року до відділення поліції надходили повідомлення громадян щодо можливих неправомірних дій працівників поліції, в тому числі, що стосувалися фактів побиття (нанесення тілесних ушкоджень), застосування спеціальних засобів, незаконного затримання тощо.

Зокрема, 30.01.2025 до відділення поліції надійшло звернення, зареєстроване в Єдиному обліку заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події (далі – ЄО) за № 1716 щодо затримання та побиття заявника працівниками поліції.

Звернення аналогічного характеру зареєстровані в ЄО та надходили до відділення поліції 09.04.2025 за № 5885, 21.04.2025 за № 6474, 20.03.2025 за № 4591, 26.07.2025 за № 16525, 08.09.2025 за № 19530, 29.07.2025 за № 16755 та інші.

Крім того, звернення щодо можливих неправомірних дій працівників поліції до відділення поліції надходили також поштою, зокрема звернення від 05.03.2025 № М-5/п-з.

У порушення вимог частини 4 статті 216 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України) та частини 3 статті 8 Закону України «Про Державне бюро розслідувань», у відділенні поліції склалася негативна практика розгляду повідомлень про можливі кримінальні правопорушення, вчинені працівниками поліції, без належного інформування відповідного територіального управління ДБР та без реєстрації таких відомостей у Єдиному реєстрі досудових розслідувань (далі – ЄРДР).

За результатами розгляду вказаних звернень кримінальні провадження в ЄРДР не реєструвалися, повідомлення до органів ДБР не надсилалися.

Водночас жодне з таких звернення не стало підставою для проведення службового розслідування, викладена у них інформація належним чином не

перевірена, а відповіді заявникам або взагалі не надавалися, або надавалися лише у порядку, визначеному Законом України «Про звернення громадян».

Такий підхід, за якого дії працівників поліції оцінюються самими працівниками поліції, не може вважатися об'єктивним та суперечить вимогам кримінального процесуального законодавства.

Європейський комітет з питань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню (далі – Європейський комітет) наголошує, що довіра до заборони катувань та жорстокого поводження підривається, коли посадовці, відповідальні за такі дії, уникають покарання. Відсутність швидкої, ефективної реакції на повідомлення про жорстоке поводження створює умови для безкарності та ставить під загрозу правозахисні принципи, підриває основи демократичного суспільства, оскільки відповідальні за розслідування та контроль особи ризикують стати співучасниками цих порушень.

Європейський комітет вважає, що навіть за відсутності формальної скарги органи влади мають бути зобов'язані за законом негайно відкривати кримінальні провадження та здійснювати їх розслідування при надходженні достовірної інформації про неналежне поводження. Для посилення відповідальності слід встановити обов'язок посадовців (поліцейських, керівництва в'язниць тощо) своєчасно повідомляти відповідні органи про такі випадки.

Крім того, Європейський комітет зазначає, що дисциплінарне розслідування є додатковим засобом проти жорстокого поводження і може здійснюватися паралельно до процедури кримінального розслідування. Дисциплінарна провинність кожного відповідного службовця має бути об'єктом систематичного контролю, незалежно від того, чи правопорушення, про яке йдеться, було визнане кримінальним злочином (CPT/Inf(2004)28-part)[1].

Серед позитивних зобов'язань України за статтею 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод є, зокрема, розслідування усіх фактів неналежного поводження. При цьому до критеріїв ефективності розслідування зараховують: незалежність та неупередженість, ретельність, невідкладність, компетентність, залучення потерпілих та громадський контроль.

Європейський суд з прав людини (далі – ЄСПЛ) вважає, що розслідування заяв про катування, нелюдське або таке, що принижує гідність, поводження чи покарання має бути ретельним, а це означає, що органи влади повинні завжди серйозно намагатися з'ясувати, що сталося, і не повинні покладатися на поспішні чи необґрунтовані висновки, щоб закрити розслідування, або використовувати їх як основу для своїх рішень (*El-Masri v. the former Yugoslav Republic of Macedonia) § 183*)[2].

Разом з тим, під час відвідування, у межах ознайомлення з матеріалами ЄО № 6473, 6474, 6475 щодо можливого побиття працівниками поліції, інспектором

[1] https://rm.coe.int/16806cd08b.
[2] https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22itemid%22:[%22001-115621%22]}

сектору кадрового забезпечення Кам'янського районного управління Сидякіною О.С. зазначено, що під час розгляду матеріалів здійснено перегляд відеофайлів з бодікамер поліцейських, стосовно яких надійшли скарги, і порушень у їхніх діях не встановлено.

Водночас розділ VIII Інструкції із застосування органами та підрозділами поліції технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, засобів фото- і кінозйомки, відеозапису, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України від 18.12.2018 № 1026, передбачає, що копіювання та видача відеозаписів здійснюються відповідальною особою на підставі письмового доручення керівника органу поліції або особи, яка виконує його обов'язки. При цьому в Журналі обліку копіювання та видачі відеозаписів робиться відповідна відмітка.

При ознайомлені із вказаним журналом встановлено, що відеозаписи з бодікамер поліцейських, на дії яких скаржилися громадяни, інспектору сектору кадрового забезпечення у визначеному порядку не надавалися. Зазначену інформацію також підтверджено під час бесіди з відповідальною особою за видачу інформації, отриманої з портативних відео реєстраторів – начальником сектору реагування патрульної поліції відділення поліції Назаренком Є.О.

Такий підхід свідчить про неналежну перевірку обставин скарг і не відповідає критеріям ефективності розслідування, зокрема вимогам щодо його ретельності та повноти.

2. Відповідно до статті 42 Закону України «Про Національну поліцію», працівники відділення поліції для виконання покладених на них обов'язків уповноважені застосовувати вогнепальну зброю, спеціальні засоби, а також заходи фізичного впливу.

Відповідно до частини 6 статті 45 Закону України «Про Національну поліцію», поліцейський зобов'язаний у письмовій формі повідомити свого керівника про застосування до особи спеціального засобу.

Незважаючи на наявність фактів та скарг щодо застосування фізичної сили та спеціальних засобів, службові особи відділення поліції не надали групі НПМ жодних відомостей чи документів (зокрема рапортів), які б підтверджували, що працівники, які застосовували силу або спецзасоби, повідомили про це своїх керівників. Це свідчить про відсутність належного контролю з боку керівництва відділення поліції за застосуванням поліцейських заходів примусу.

Інформація про застосування спеціальних засобів, фізичної сили також підтверджується зверненнями громадян, а саме: 30.01.2025 до відділення поліції надійшло звернення, яке зареєстроване в ЄО за № 1719, про застосування до заявника спеціального засобу, спорядженого речовинами сльозогінної та дратівної дії. Разом з тим, документи про повідомлення керівника та перевірку правомірності застосування спецзасобу відсутні, належний розгляд з цього питання не проводився.

Вибірковим аналізом документації встановлено інші звернення аналогічного характеру, які зареєстровані в ЄО та надходили до відділення

поліції: 09.04.2025 за № 5885, 20.03.2025 за № 4591, 08.09.2025 за № 19530 та інші.

Зазначена ситуація зумовлена відсутністю у Національній поліції України встановленої процедури ведення облікової документації (журналів, книг тощо) для фіксації випадків застосування спеціальних засобів та заходів фізичного впливу.

Відсутність контролю за законністю та обґрунтованістю використання спеціальних засобів та заходів фізичного впливу підвищує ризик зловживань і порушень прав затриманих. Зазначене ускладнює проведення об'єктивних перевірок та розслідувань, послаблює відповідальність посадових осіб і підриває довіру до правоохоронних органів.

3. Європейський комітет наголошує на трьох ключових правах затриманих осіб: повідомлення третій особі про затримання, доступ до адвоката та медичне обстеження лікарем за власним вибором. Забезпечення цих прав від початку затримання є основною гарантією проти жорстокого поводження, а ефективність контролю посилюється веденням повного досьє щодо кожної затриманої особи (CPT/Inf/E (2002) 1 – Rev. 2015)[3].

В Україні реалізація цього підходу передбачена через інститут службових осіб, відповідальних за перебування та забезпечення дотримання прав затриманих. Відповідно до статті 212 КПК України, в органі, до складу якого входить підрозділ досудового розслідування, має бути призначено одну або кілька службових осіб, які відповідають за дотримання прав затриманих.

Водночас під час відвідування встановлено, що попри рекомендації Європейського комітету та вимоги кримінального процесуального законодавства у відділенні поліції відповідальних за перебування та дотримання прав затриманих не призначено, обов’язки, визначені статтею 212 КПК України, жоден працівник ВП № 1 не виконує.

Зазначене свідчить про відсутність належного контролю з боку керівництва відділення поліції, що призвело до невиконання вимог статті 212 КПК України, ураховуючи значну кількість затриманих службових осіб.

Як результат, встановити всі обставини, пов'язані із затриманням (проведення процесуальних дій, осіб, які їх здійснювали, місця їх проведення, наявність тілесних ушкоджень, факти застосування фізичної сили чи спеціальних засобів тощо), в ході відвідування не вдалося.

4. Підпунктом 11 пункту 3 наказу Національної поліції України від 21.07.2017 № 747 «Про оголошення вироків судів стосовно колишніх поліцейських» визначена необхідність проведення щотижневих комісійних обстеження всіх службових приміщень та транспортних засобів з метою виявлення та вилучення сторонніх предметів, які можуть бути використані для заподіяння тілесних ушкоджень затриманим особам.

[3] https://rm.coe.int/16806cea2e

Водночас, усупереч зазначеним вимогам, службові особи відділенні поліції не надали документального підтвердження (актів, рапортів тощо) щодо проведення комісійних обстеження службових приміщень та транспортних засобів.

5. У порушення вимог пункту 3 Положення про кімнати для проведення слідчих дій та інших заходів в органах і підрозділах внутрішніх справ України, затвердженого наказом Міністерства внутрішніх справ України від 18.12.2003 № 1561, підпунктів 9, 10 пункту 3 наказу Національної поліції України від 21.07.2017 № 747 «Про оголошення вироків судів стосовно колишніх поліцейських», у відділенні поліції процесуальні дії із затриманими особами проводяться в у службових кабінетах працівників ВП № 1.

Хоча керівництвом відділення поліції визначено окремі службові кабінети органу досудового розслідування для проведення опитування та інших процесуальних дій із відвідувачами, запрошеними та доставленими особами, такі кабінети належним чином не обладнані, зокрема системою відеофіксації.

Ознайомлення з окремими протоколами затримання осіб за підозрою у вчиненні кримінальних правопорушень засвідчило, що під час проведення процесуальних дій технічні засоби фіксації не застосовувалися, про що прямо зазначено в протоколах. Зокрема, це стосується затримань, проведених 09.09.2025 щодо [redacted] 21.04.2025 щодо [redacted] 14.05.2025 щодо [redacted]., а також інших осіб.

Європейський комітет підкреслює, що здійснення електронної фіксації допитів (аудіо- чи відеозапису) є важливою додатковою гарантією проти жорстокого поводження із затриманими. Така практика забезпечує повний і достовірний запис допитів, що сприятиме ефективному розслідуванню скарг на жорстоке поводження. Це одночасно захищає права потерпілих та інтереси службових осіб, яких можуть безпідставно звинувачувати у фізичному чи психологічному насильстві (The CPT standards (CPT/Inf/E (2002) 1 - Rev. 2003)[4].

Комітет Організації Об’єднаних Націй проти катувань (далі – Комітет ООН), розглянувши 24 та 25 квітня 2025 року сьому періодичну доповідь України щодо виконання Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, у своїх зауваженнях[5] наголосив на необхідності внесення змін до статті 224 КПК України з метою запровадження обов’язкової аудіо- та відеофіксації всіх допитів, які проводяться правоохоронними органами**,** що підтверджує важливість та актуальність впровадження такого механізму, як дієвого інструменту запобігання катуванням і захисту прав людини в кримінальному провадженні.

[4] https://rm.coe.int/090000168097c735

[5] https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CAT%2FC%2FUKR%2FCO%2F7&Lang=en

6. Відповідно до статті 10 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання кожна держава-сторона повною мірою забезпечує включення навчальних матеріалів до програм підготовки персоналу правових органів, цивільного чи військового медичного персоналу, державних посадових осіб, які можуть мати відношення до утримання під вартою й допитів осіб, які зазнали будь-якої форми арешту, затримання чи ув'язнення, або до поводження з ними. Кожна держава-сторона включає цю заборону до правил чи інструкцій, які стосуються обов'язків і функцій будь-яких таких осіб.

Однак у порушення вимог зазначеної Конвенції в окремих посадових інструкціях працівників ВП № 1 відсутня інформації про заборону катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

7. У порушення вимог пункту 8 розділу VII Інструкції, особи, які утримуються у кімнаті для затриманих понад три години, не забезпечуються питною водою.

Зі слів службових осіб відділення поліції, затримані особи вживають воду з централізованої системи водопостачання. Водночас у підрозділі поліції відсутні результати санітарно-мікробіологічного дослідження цієї води, які підтверджували б відповідність її показників установленим санітарним нормам та гігієнічним вимогам.

Водночас Європейський комітет у своїх доповідях зазначає про необхідність забезпечення затриманих осіб доступом до води. (CPT/Inf(2002)15) п. 47)[6].

8. У порушення вимог правила 19.3 Європейських пенітенціарних правил (Рекомендація № R (2006)2 Комітету Міністрів держав-учасниць) двері та перегородки санвузлів розміщених в кімнатах для затриманих ВП № 1 мають недостатній розмір та лише частково відділяють санвузол від основної житлової площі, що призводить до порушення права на приватність, оскільки не дозволяє усамітнитись утримуваним особам (фото 5,6).

Європейський комітет у своїй Доповіді Уряду України щодо проведеного візиту в Україну з 16 по 27 жовтня 2023 року (CPT/Inf (2024) 20)[7] зазначав, що єдине питання, яке викликає реальне занепокоєння, полягає в тому, що, як і раніше, туалети в камерах для осіб, які тримаються разом, у всіх поліцейських установах (включаючи ті, що були нещодавно відремонтовані) лише частково розділені перегородками.

Зазначені факти потребують негайного виправлення, оскільки можуть виступати приводом до подання заяв проти України до ЄСПЛ з подальшим призначенням виплат значної суми коштів, як компенсації за моральну шкоду.

---

[6] https://rm.coe.int/16806cd1ec

[7] https://rm.coe.int/1680b0e1f9

Порушення права на свободу та особисту недоторканість (стаття 29 Конституції України, стаття 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод).

9. Відповідно до частини третьої статті 38 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу», частини п’ятої статті 24 Закону України «Про Національну поліцію», органи Національної поліції України у встановленому законом порядку зобов’язані за зверненнями територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки, Центрального управління або регіональних органів Служби безпеки України доставити до таких територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки, Центрального управління або регіональних органів Служби безпеки України осіб, які вчинили адміністративні правопорушення, передбачені статтями 210, 210^{-1} Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП).

За наявною інформацією, отриманою під час відвідування, упродовж 2025 року до відділення поліції надійшло 5600 звернень щодо доставлення осіб, які вчинили адміністративні правопорушення, до територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки (далі – ТЦК та СП). Як результат, працівниками відділення поліції до ТЦК та СП було доставлено 690 осіб. Водночас за інформацією службових осіб ВП № 1, стосовно жодної із зазначених осіб протоколи про адміністративне затримання не складалися.

Інформація про неналежне процесуальне оформлення затримань також підтверджується зверненнями громадян, а саме: 21.09.2025 до відділення поліції надійшло звернення, зареєстроване в ЄО за № 20164, про затримання особи працівниками ВП № 1 та подальше доставлення її до ТЦК та СП. При цьому протокол про адміністративне затримання працівником поліції складений не був.

Крім того, інформація про примусові доставлення осіб до ТЦК та СП міститься також у зверненнях зареєстрованих в ЄО № 16755 від 29.07.2025, № 20549 від 28.09.2025, № 3781 від 08.03.2025, № 10135 від 18.05.2025 та інших.

Відсутність процесуального оформлення затримання ставить під сумнів законність дій поліцейських, створює загрозу порушення прав людини та свідчить про системні проблеми у дотриманні вимог законодавства під час здійснення доставлень осіб, які вчинили адміністративні правопорушення, передбачені статтями 210, 210^{-1} КУпАП, до ТЦК та СП.

Затримані особи фактично позбавляються свободи без законних підстав і гарантій, передбачених законодавством (права на захист, можливість повідомлення родичів, фіксацію часу затримання). Водночас без офіційного фіксування затримань неможливо здійснювати ефективний моніторинг і розслідування можливих зловживань або порушень.

ЄСПЛ неодноразово наголошував, що відсутність належного документування факту затримання, зокрема несвоєчасне або неповне складання протоколу затримання, порушує статтю 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, яка гарантує право на свободу та особисту недоторканність.

У справі *Grubnyk v. Ukraine* (заява № 58444/15)[8] ЄСПЛ зазначив, що затримання без належного процесуального оформлення, включаючи відсутність протоколу, порушує права особи, гарантовані статтею 5 Конвенції.

Аналогічні порушення ЄСПЛ встановив у справах *Ishkhanyan v. Armenia* (заява № 35701/11)[9], *Baysayeva v. Russia* (заява № 74237/01)[10] та багатьох інших.

10. Під час відвідування групою НПМ встановлено, що всупереч підпункту 2 пункту 4 розділу IV Інструкції з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України від 23.05.2017 № 440 (далі – Інструкція), затримані особи доставлялися до відділення поліції для проведення процесуальних дій без належної перевірки наявності правових підстав доставлення відповідальними особами по ВП № 1.

Зокрема, відповідно до записів у журналі обліку доставлених, відвідувачів та запрошених (додаток 7 до Інструкції), встановлено, що 14.10.2025 о 15:06 до приміщення відділення поліції був запрошений громадянин К. (запис у журналі № 440). У подальшому він залишав приміщення відділення лише на короткі проміжки часу (записи №№ 448, 452, 457, 459, 460, 461, 462, 463, 470), фактично перебуваючи під контролем працівників поліції понад 21 годину, включаючи нічний час.

Лише 15.10.2025 громадянина К. було доставлено до суду, який ухвалив рішення про взяття його під варту.

Під час спілкування з оперативним співробітником відділення поліції останній пояснив, що особа була запрошена до відділення поліції та перебувала у стані алкогольного сп’яніння. За його словами, з метою проведення процесуальних дій необхідно було дочекатися витвереження. Протягом усього цього часу громадянин К. перебував у кабінеті оперативного підрозділу № 32, у тому числі в нічний час. До кімнати для затриманих не поміщався.

Водночас під час бесіди 17.10.2025 із громадянином К., який на той момент утримувався у державній установі «Дніпровська установа виконання покарань № 4», останній повідомив, що фактично був затриманий службовими особами відділення поліції 14.10.2025 та відразу доставлений до приміщення ВП № 1, де утримувався до моменту доставлення до суду без будь-якого процесуального оформлення.

Кримінальне процесуальне законодавство України чітко регламентує дії уповноважених службових осіб, які здійснюють затримання. Хід і результати проведення процесуальної дії фіксуються у протоколі, а особа є затриманою з моменту, коли вона силою або через підкорення наказу змушена залишатися поряд із уповноваженою службовою особою чи в приміщенні, визначеному уповноваженою службовою особою.

---

[8] https://hudoc.echr.coe.int/ukr#{%22itemid%22:[%22001-204604%22]}

[9] https://hudoc.echr.coe.int/fre#{%22itemid%22:[%22001-241748%22]}

[10] https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22itemid%22:[%22001-151199%22]}

Як результат, у вищезазначеному випадку службові особи поліції не зафіксували часу фактичного затримання особи, що призвело до порушень низки її прав у тому числі права на свободу та особисту недоторканість.

Разом з тим, у своїх доповідях Європейський комітет зазначає про необхідність забезпечення затриманих харчуванням, а особи, які повинні провести ніч в місці тримання, мають бути забезпечені чистим матрацом та ковдрами (CPT/Inf(2002)15)[11].

Порушення права на професійну правничу допомогу (стаття 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 59 Конституції України, стаття 213 Кримінального процесуального кодексу України).

11. У порушення вимог пункту 17 розділу VI Інструкції, у відділенні поліції не обладнано кімнату для конфіденційних побачень затриманих осіб із захисниками. У зв'язку з цим такі побачення проводяться в службових кабінетах працівників відділення поліції.

Однак у зазначених приміщеннях не забезпечено дотримання гарантій, передбачених статтею 46 КПК України, оскільки проведення зустрічей у службових кабінетах унеможливлює повне забезпечення принципу конфіденційності спілкування між затриманим та його захисником, що є порушенням вимог кримінального процесуального законодавства.

12. Незважаючи на вимоги пункту 20 розділу VI Інструкції, у журналі інформування центрів з надання безоплатної правничої допомоги затриманим відсутні записи про проведення конфіденційних побачень затриманих із захисниками із зазначенням часу початку таких побачень та їх закінчення.

13. Крім того, у порушення вимог абзацу третього пункту 8 розділу VI Інструкції, встановлено випадки неналежного або неповного внесення відомостей до зазначеного журналу, а саме: відсутні повні відомості щодо підстав затримання, точне місце для побачення, дані особи, яка прийняла повідомлення із зазначенням власного ім'я та прізвища працівника та відповідного номеру. Зазначені непоодинокі порушення містяться у записах журналу під №№ 2, 3, 5, 10, 11, 22, 31, 33 та інших.

Порушення прав осіб з інвалідністю (стаття 9 Конвенції про права осіб з інвалідністю).

14. Встановлено факти порушення вимог Державних будівельних норм України 2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення», затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.11.2018 № 327 (далі – ДБН України В.2.2-40:2018), оскільки будівля відділення поліції не пристосована для відвідування маломобільними групами населення (відсутні пандуси, інші технічні засоби для забезпечення безперешкодного пересування осіб з

[11] https://rm.coe.int/16806cd1ec

обмеженими можливостями, належним чином не обладнані санітарно-гігієнічні приміщення тощо).

Порушення права на охорону здоров'я та медичну допомогу (стаття 49 Конституції України).

15. Пунктом 14 частини першої статті 23 Закону України «Про Національну поліцію» визначено, що поліція відповідно до покладених на неї завдань вживає всіх можливих заходів для надання невідкладної, зокрема домедичної і медичної, допомоги особам, які постраждали внаслідок кримінальних чи адміністративних правопорушень, нещасних випадків, а також особам, які опинилися в ситуації, небезпечній для їхнього життя чи здоров'я.

У порушення вимог частини першої статті 12 Закону України «Про екстрену медичну допомогу» та Порядку підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати медичну допомогу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 № 1115, у ВП № 1 з початку 2025 року тільки 10 працівник зі всього складу (за штатом 99) пройшли підготовку щодо володіння знаннями і практичними навичками надання домедичної допомоги та отримали відповідне посвідчення (сертифікат).

16. У порушення вимог Додатоку 2 Інструкції, у відділенні поліції чергова служба оснащена лише однією аптечкою першої медичної допомоги.

ІІІ. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Головному управлінню Національної поліції України у Дніпропетровській області забезпечити:

1.1. контроль за усуненням порушень, виявлених в ході відвідування відділення поліції.

1.2. проведення службових розслідувань за фактами викладеними у звіті.

2. Відділенню поліції № 1 Кам'янського районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Дніпропетровській області:

2.1. забезпечити неухильне дотримання вимог частини 4 статті 216 КПК України та частини 3 статті 8 Закону України «Про Державне бюро розслідувань» шляхом негайного інформування відповідного територіального управління ДБР про всі відомі або отримані факти можливого вчинення кримінальних правопорушень працівниками поліції, а також реєстрації таких відомостей у ЄРДР у встановленому законом порядку;

2.2. запровадити у відділенні поліції внутрішній контрольний механізм за своєчасним направленням до територіальних підрозділів ДБР повідомлень про можливі неправомірні дії працівників поліції, а також забезпечити проведення службових розслідувань за кожним подібним фактом;

2.3. здійснювати перевірки випадків можливого вчинення кримінальних правопорушень працівниками поліції із забезпеченням доступу до всіх наявних

доказів (відеозаписів із бодікамер тощо), з обов'язковою фіксацією фактів отримання та перегляду таких матеріалів;

2.4. забезпечити контроль за обліком, законністю та обґрунтованістю використання спеціальних засобів та застосування заходів фізичного впливу;

2.5. призначити службових осіб, відповідальних за перебування та забезпечення дотримання прав затриманих, провести ефективне навчання таких осіб та забезпечити належне виконання ними обов'язків, визначених частиною 3 статті 212 КПК України;

2.6. забезпечити проведення щотижневих комісійних обстеження всіх службових приміщень та транспортних засобів з метою виявлення та вилучення сторонніх предметів, які можуть бути використані для заподіяння тілесних ушкоджень затриманим особам;

2.7. обладнати у відділенні поліції кімнату для проведення слідчих дій або належним чином визначені службові кабінети для проведення опитувань та інших процесуальних дій із відвідувачами, запрошеними та доставленими до відділення поліції особами;

2.8. забезпечити обов'язкову відеофіксацію всіх процесуальних дій із затриманими особами у кімнаті для проведення слідчих дій або відповідних службових кабінетах;

2.9. внести до посадових інструкцій усіх працівників ВП № 1 інформацію про заборону катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання;

2.10. забезпечити дотримання вимог законодавства під час здійснення доставлень осіб, які вчинили адміністративні правопорушення до ТЦК та СП, шляхом процесуального оформлення затримань таких осіб;

2.11. посилити контроль за дотриманням вимог кримінального процесуального законодавства України в частині обов'язкового оформлення протоколу затримання з точним зазначенням часу фактичного обмеження свободи особи;

2.12. забезпечити належну перевірку правових підстав доставлення громадян до відділення поліції з документальним підтвердженням мети перебування;

2.13. обладнати у відділенні поліції кімнату для конфіденційного побачення затриманих осіб із захисниками;

2.14. забезпечити внесення до журналу інформування центрів з надання безоплатної правничої допомоги затриманим інформації про час початку та закінчення конфіденційних побачень затриманих із захисниками;

2.15. забезпечити належне ведення журналу інформування центрів з надання безоплатної правничої допомоги затриманим шляхом фіксації відомостей щодо підстав затримання, точного місця для побачення, дані особи, яка прийняла повідомлення та відповідного номеру;

2.16. забезпечити осіб, які утримуються у кімнатах для затриманих питною водою, яка відповідає санітарним нормам та гігієнічним вимогам;

2.17. обладнати санітарні вузли у кімнатах для затриманих дверцятами та перегородками відповідного розміру;

2.18. забезпечити доступність приміщень відділення поліції для потреб маломобільних груп населення відповідно до вимог ДБН України В.2.2-40:2018;

2.19. забезпечити проходження підготовки щодо володіння знаннями і практичними навичками надання домедичної допомоги працівниками поліції, які зобов'язані надавати медичну допомогу з отриманням відповідного посвідчення;

2.20. Забезпечити укомплектування чергової частини ВП № 1 необхідною кількостю аптечок першої медичної допомоги.

Додаток: фотоматеріали на 1 арк. в 1 прим.

Керівник групи НПМ
Заступник начальника відділу інспектування об'єктів контролю в правоохоронних, судових органах та військових формувань Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини **Сергій КОНОПЛЯСТИЙ**

Додатки до звіту

Фото 1	Фото 2
	
Фото 3	**Фото 4**
	
Фото 5	**Фото 6**
	